

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Komparatisztika

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLT5213 Az európai modernizmus							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Balázs Imre József egyetemi docens							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Kádár Gergő							
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	5	2.6 Az értékelés módja	V	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/fakultatív)	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					18
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	58				
3.8 A félév össz-óraszám	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	- C1.1, A fogalmak meghatározása, az általános nyelvészeti, az irodalomelméleti és a komparatistikai szaknyelv jellegzetességeinek felismerése és példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete. - C1.2., A világ- és összehasonlító irodalom változásainak és a központi témáinak meghatározása és leírása, az általános nyelvészeti változások leírása és a modern irodalomelmélet fogalmainak, nézőpontjainak és módszereinek leírása. - C1.3., Az általános nyelvészet, az irodalomelmélet és a komparatistika fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában. Az irodalmi diskurzus kapcsolata a kulturális diskurzussal általában, valamint a tudományossal. - C1.4., A nézetek és elméleti irányzatok kritikai megközelítése az irodalom és a nyelv tanulmányozása során. - C6.1., Az irodalmi korszakok és irányzatok sajátosságainak meghatározása és leírása az adott nyelvterülethez tartozó ország/országok kultúrájának és civilizációjának fejlődéstörténetébe ágyazottan.
Általános kompetenciák	CT1, A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Átfogó kép kialakítása a 20. század első felének világirodalmáról, következetes fogalmi keretben
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	A modernség, ezen belül az avantgárd fontosabb alkotóinak tárgyalása irodalomtörténeti kontextusban, poétikatörténeti kategóriák ismertetésével

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a korszak, lehetséges szelekciós szempontok, gondolatmenetek	előadás	
2. Modernségfogalmak, modernség hátterek: Călinescu, Murphy, Bourdieu, Compagnon Bibl.: Matei Călinescu: Cinci fețe ale modernității. Ed. a II-a, revăzută și adăugită. Iași, Polirom, 2005. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Pierre Bourdieu: A művészet szabályai. BKÜF, Bp, 2013. Antoine Compagnon: Cele cinci paradoxuri ale modernității. Echinoc, Cluj, 1998. Antoine Compagnon: Antimodernii. Art, Buc., 2008.	előadás	
3. Peter Bürger avantgárdelmélete. Avantgárd-kontextualizációk, újabb kutatási trendek Bibl.: Peter Bürger: Az avantgárd elmélete. Universitas Kiadó, Szeged, 2010. David Cottington: The Avant-garde. A Very Short Introduction. OUP, Oxford, 2013. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Sascha Bru: The European Avant-Gardes, 1905-1935. A Portable Guide. Edinburgh University Press, Edinburgh, 2018.	előadás	
4. Modern költészeti koncepciók. Hugo Friedrich elméletei, példái Bibl.: Hugo Friedrich: Structura liricii moderne. EPLU, Buc, 1969.	előadás	
5. Beszélgető vers, vizualitás: Apollinaire és az avantgárd	előadás	

Bibl.: Réz Pál: Apollinaire világa. Európa, Bp., 1974. Hugo Friedrich: Structura liricii moderne. Ed. pentru Literatura Universală, Buc., 1969.		
6. T. S. Eliot versei és modernségkoncepciója Átokföldje; Hagyomány és egyéniség	előadás	
7. Rainer Maria Rilke tárgyiassága Bibl. Kulcsár Szabó Ernő: Mérték és hangzás (Az orfikus tárgyiasság Rilke kései lírájában). In: Uő: Beszédmód és horizont. Argumentum, Bp., 1996. Szabó Ede: Rilke világa. Bp., Európa, 1979.	előadás	
8. Dadaizmus (Tristan Tzara, Hugo Ball) Bibl. David Hopkins: Dada and Surrealism. A Very Short Introduction, OUP, 2004. Beke László szerk.: Dadaizmus antológia. Balassi, Bp., 1998. https://youtu.be/2vSG-tXZxQc https://youtu.be/PWKp5OAsYZk https://youtu.be/TFLKgpaBbNw https://youtu.be/3Jgg5fplvEw 8:15	előadás	
9. A szürrealizmus irodalma és elméletei (André Breton, Philippe Soupault) Bibl. Bajomi Lázár Endre (szerk.): A szürrealizmus. Bp., Gondolat, 1968. Karafiáth Judit szerk.: Szürrealizmus. Raabe Klett, Bp., 1999.	előadás	
10. Az expresszionizmus irodalma (Gottfried Benn, Georg Trakl, Johannes R. Becher, Lucian Blaga) Bibl. Koczogh Ákos (szerk.): Az expresszionizmus. Budapest, Gondolat, 1967. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Kassák Lajos: Az izmusok története. Budapest, Magvető, 1972.	előadás	
11. A román avantgárd radikalitása: Urmuz, Geo Bogza, Ilarie Voronca, Gherasim Luca, Gellu Naum Bibl. Ion Pop: Avangarda în literatura română. Atlas, București, 2000. Marin Mincu (red.): Avangarda literară română. Minerva, București, 1983. Balázs Imre József: Akik megölték halottaikat. A román avantgárd irodalom hatástörténeti helye. In: (Szerk.) Egyed Emese: Távlatok. Tanulmányok Antal Árpád tiszteletére. Kolozsvár, EME, 2002. 219—233. (http://balazs.adatbank.transindex.ro/belso.php?k=60&p=4635)	előadás	
12. Hermann Hesse, az antimodern? A pusztai farkas és kontextusai Bibl. Antoine Compagnon: Antimodernii. Art, Buc., 2008. 448-484.	előadás	
13. A magyar irodalom modernségképe a 20. század első felében Bibl. Szerb Antal: Hétköznapiak és csodák. Magvető, Budapest, 2002. Babits Mihály: Az európai irodalom története. Budapest, Szépirodalmi, 1979. http://mek.oszk.hu/06300/06304/06304.htm Szegedy-Maszák Mihály: Esszéírás és irodalomtörténet (http://villanyspenot.hu/villanyspenot/#!/fejezetek/XFYiFrqqTsmBXRbHTMvLxA)	előadás	
14. Összegzés	beszélgetés	
Bibliográfia Călinescu, Matei: Cinci fețe ale modernității : modernism, avangardă, decadentă, kitsch, postmodernism. Univers, București, 1995.		

- Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
- Peter Bürger: Az avantgárd elmélete. Universitas Kiadó, Szeged, 2010.

8.2. Szemináriumok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Miért lett csúnya a művészet? Stephen R. C. Hicks: From Modern to Postmodern Art: Why Art Became Ugly. In Uő: Explaining Postmodernism, Connor Court Publishing, h. n., 2019, 247–266.	beszélgetés	
2. Az izmusok igézetében Filippo Tommaso Marinetti: The Futurist Manifesto (1909). Tristan Tzara: Dada Manifesto (1918). Kurt Schwitters: Ursonate (1932). Pericles Lewis: The avant-garde and high modernism. In Uő: The Cambridge Introduction to Modernism, Cambridge University Press, New York, 2007, 95–108.	beszélgetés	
3. Virginia Woolf: Mrs Dalloway, Helikon, Budapest, 2018 [az angol nyelvű első kiadás: 1925]. Ford. Tandori Dezső. Pericles Lewis: English Literature and the First World War. In Uő: The Cambridge Introduction to Modernism, Cambridge University Press, New York, 2007, 108–115.	beszélgetés	
4. James Joyce: Ifjúkori önarckép [A Portrait of the Artist as a Young Man], Kriterion Kiadó, Bukarest, 1977 [az angol nyelvű első kiadás: 1916]. Ford. Szobotka Tibor. Lee T. Lemon: A Portrait Of The Artist As A Young Man: Motif As Motivation And Structure, Modern Fiction Studies, 1966/4, 439–450.	beszélgetés	
5. Franz Kafka: Az átváltozás [Die Verwandlung]. In Uő: Az átváltozás. Válogatott elbeszélések, Európa Könyvkiadó, Budapest, 2016 [a német nyelvű első kiadás: 1915]. Ford. Györffy Miklós.	beszélgetés	

Walter H. Sokel: Kafka's "Metamorphosis": Rebellion and Punishment, Monatshefte, 1956/4, 203–214.		
6. Jean-Paul Sartre: Az Undor [La Nausée], Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1981 [a francia nyelvű első kiadás: 1938]. Ford. Réz Pál. James Gibbs: Reading and Be-Ing: Finding Meaning in Jean-Paul Sartre's La Nausée, Sartre Studies International, 2011/1, 61–74.	beszélgetés	
7. Albert Camus: A pestis [La Peste], Jelenkor, Budapest, 2019 [a francia nyelvű első kiadás: 1947]. Ford. Vargyas Zoltán. George Jagger: Camus's La Peste, Yale French Studies, 1948/1, 124–127.	beszélgetés	

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban Az érvelés logikája 	vizsga	50 %
10.5 Szeminárium	Aktív bekapcsolódás a szemináriumon sorra kerülő szövegek megbeszélésébe, vitaindító vállalása Otthoni feladatok elkészítése	Szemináriumi dolgozat 15.000 leütésnyi terjedelemben, minimum 2 vonatkozó szakirodalmi tétel beépítésével Szemináriumi munka	50 %
10.6 Minimális követelmények			
Részvétel a szemináriumok minimum 70%-án			

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja	Az intézetvezető aláírása	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje